

REVISIONSRAPPORT
GRANSKNING AV
Delårsrapport augusti 2020

Revisionskontoret

Anneth Nyqvist

Certifierad kommunal revisor

Diarienummer: REV/20/2020

Innehållsförteckning

1	SAMMANFATTNING	3
2	BAKGRUND.....	4
3	SYFTE, REVISIONSFRÅGA OCH AVGRÄNSNING	4
4	AVGRÄNSNING.....	4
5	REVISIONSKRITERIER.....	4
6	ANSVARIG STYRELSE/NÄMND	4
7	METOD	5
8	RESULTAT AV GRANSKNINGEN	5
8.1	LAGENS KRAV OCH GOD REDOVISNINGSSSED	5
8.1.1	Förvaltningsberättelsen.....	5
8.1.2	Redovisningsprinciper.....	6
8.1.3	Resultat- och balansräkning.....	7
8.1.4	Drift- och investeringsredovisning.....	9
8.1.4.1	Budgetavvikelser per nämnd	10
8.2	GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING.....	11
8.2.1	STRATEGISKA MÅL	11
8.2.1	Resultatförbättrande åtgärder.....	14
8.3	BEDÖMNING OCH REKOMMENDATIONER.....	15
9	KVALITETSSÄKRING	16
10	UNDERTECKNANDE.....	16

1 SAMMANFATTNING

Vi har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna granskat regionens delårsbokslut per augusti 2020. Granskningen har genomförts med utgångspunkt i Lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR), Rådet för kommunal redovisning (RKR) och God redovisningssed.

Vår sammanfattande bedömning är att delårsrapporten är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt. Bedömning i delårsrapporten är att balanskravet uppnås sett till det enskilda året 2020 men samtidigt har regionen ett ackumulerat negativt balanskravsresultat motsvarande 1 007 mkr från 2017 som enligt lag ska återställas under 2020.

I delårsrapporten saknas en bedömning av om regionen förväntas uppnå målen för god ekonomisk hushållning vid årets slut. Vi kan därför inte bedöma om fullmäktiges mål kommer att uppnås.

Bedömningarna grundar sig bl.a. på följande iakttagelser och bedömningar:

- Det prognostiserade resultatet för 2020 är positivt men samtidigt har regionen ett ackumulerat negativt balanskravsresultat motsvarande 1 007 mkr från 2017 som ska återställas under 2020.
- Regionfullmäktige har inte antagit en plan för återställande av det negativa balanskravsresultatet.
- Nämndernas budgetavvikelser har förbättrats sedan tidigare år. Vi menar att det är positivt att det i delårsrapporten går att utläsa hur de riktade statsbidragen fördelas mellan regionstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden för att ge en mer rättvisande bild av budgetavvikelserna.
- Utifrån det sätt som regionstyrelsen har valt att definiera mål och uppföljning av god ekonomisk hushållning instämmer vi i Regionstyrelsens bedömning att regionen inte når en god ekonomisk hushållning per augusti 2020.
- Både regionplan och delårsrapport saknar tydliga och rubricerade finansiella mål. Om strategi för verksamhet och resultat ska tolkas som finansiella mål uppnås 2 av 13 finansiella mål per augusti. Regionstyrelsen har inte gjort någon egen bedömning av om målen kommer att nås vid årets slut. Vi kan därför inte bedöma om de finansiella målen kommer att uppnås.
- Av målen i de tre övriga strategierna; länets utveckling, god vård och våra medarbetare har 18 av 62 mål uppnåtts per augusti. Även avseende dessa saknar vi en samlad bedömning av om målen förväntas nås vid årets slut. Vi har därför inte möjlighet att göra någon bedömning av om målen kommer att uppnås under året. Vi anser dock att resultatet inte fullt ut är förenligt med de verksamhetsmål som fullmäktige har beslutat om. Framförallt är det den bristande måluppfyllelsen av tillgänglighetsmålen som är otillfredsställande.
- Vi anser inte att den tabell med olika färgmarkeringar är tillfredsställande som sammanfattande bedömning då resultatmålen har så olika tyngd.
- Vi bedömer att den redovisning som lämnas gällande resultatförbättrande åtgärder är svår att tolka då den inte tar hänsyn till den totala kostnadsutvecklingen på en enskild post utan endast redovisar besparingar. Risken är att sammanställningen kan ge en missvisande bild av vilka faktiska besparingar som har genomförts.

2 BAKGRUND

Fullmäktige ska behandla minst en delårsrapport per år. I samband med fullmäktiges behandling av delårsrapporten ska även resultatet i delårsrapporten bedömas. Denna granskning utgör underlag för det utlåtande som revisorerna ska lämna till fullmäktige.

Delårsrapporten ska omfatta en period av minst hälften och högst två tredjedelar av räkenskapsåret och den ska innehålla en översiktlig redogörelse för utvecklingen av regionens verksamhet och resultat efter föregående räkenskapsårs utgång.

Regionen ska formulera verksamhetsmässiga och finansiella mål för god ekonomisk hushållning i budgeten. Dessa mål ska sedan följas upp i delårsrapport och årsredovisning.

Revisorerna ska bedöma om resultaten i den delårsrapport som enligt 11 kap. 16 § ska behandlas av fullmäktige är förenliga med de mål fullmäktige beslutat, inklusive mål för god ekonomisk hushållning.

3 SYFTE, REVISIONSFRÅGA OCH AVGRÄNSNING

Syftet med granskningen av delårsrapporten är att ge de förtroendevalda revisorerna underlag för att enligt KomL 12 kap. § 2 bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål fullmäktige beslutat om.

Revisionsfrågor:

- Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?
- Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda målen för god ekonomisk hushållning, dvs. finns förutsättningar för att målen kommer att uppnås?

4 AVGRÄNSNING

Granskningen omfattar regionstyrelsen och samtliga nämnder inom Region Jämtland Härjedalen. Granskningen av den sammanställda redovisningen görs på en övergripande nivå.

5 REVISIONSKRITERIER

Vår bedömning har utgått från:

- Kommunallag (KomL)
- Kommunal bokförings- och redovisningslag (LKBR) kap 13
- Rådet för kommunal redovisnings rekommendation (RKR) R17, Delårsrapport
- Fullmäktiges anvisningar avseende delårsrapport
- Regionens fastställda mål för god ekonomisk hushållning

6 ANSVARIG STYRELSE/NÄMND

Ansvarig nämnd är regionstyrelsen för Region Jämtland Härjedalen.

7 METOD

Granskningen har utförts genom inhämtning och granskning av styrande dokument, protokoll, delårsrapportens förvaltningsberättelse och redovisning av måluppfyllelse. Avseende den finansiella delen har en översiktlig granskning gjorts av resultat- och balansräkningen med fokus på väsentliga förändringar mellan åren. Ett urval av specifikationer med tillhörande underlag har granskats för att verifiera existens av tillgångar och skulder. Stickprovskontroller har gjorts av att större belopp har periodiserats utifrån anvisningar samt att gränsdragningen mellan driftkostnader och investeringsutgifter följer regionens riktlinjer.

Information har också inhämtats muntligt och per email med berörda tjänstemän.

8 RESULTAT AV GRANSKNINGEN

8.1 LAGENS KRAV OCH GOD REDOVISNINGSSSED

Enligt 13 kap. 2 § LKBR ska en delårsrapport innehålla en resultaträkning, en balansräkning och en förenklad förvaltningsberättelse. Enligt RKR 17 ska dessutom en samlad – men översiktlig – beskrivning av kommunens/regionens drift och investeringsverksamhet ingå. Vidare framgår att samma redovisningsprinciper som används i årsredovisningen ska tillämpas vid upprättande av delårsrapporten.

Region Jämtland Härjedalen har valt att upprätta delårsrapporten för perioden januari-augusti vilket är i enlighet med lagens krav.

Regionstyrelsen har överlämnat rapporten inom lagstadgad tid till fullmäktige.

8.1.1 Förvaltningsberättelsen

Enligt RKR 17 behöver inte delårsrapporten innehålla en fullständig förvaltningsberättelse, utan bara en förenklad förvaltningsberättelse. Den förenklade förvaltningsberättelsen ska minst innehålla följande avsnitt:

- *Händelser av väsentlig betydelse* som inträffat under delårsperioden eller efter dess slut, men innan delårsrapporten upprättas.
- Upplysningar om *kommunens förväntade utveckling* avseende ekonomi och verksamhet utifrån målen om god ekonomisk hushållning.
- En redovisning av hur *helårsprognosen* förhåller sig till den budget som fastställts för den löpande verksamheten.
- En bedömning av *balanskravsresultatet* utifrån helårsprognosen.

Händelser av väsentlig betydelse

Händelser av väsentlig betydelse redovisas under egen rubrik. Avsnittet innehåller framförallt en redogörelse för pandemins effekter på ekonomi och verksamhet under 2020. Förvaltningsberättelsen innehåller även följande delar:

- Verksamhet
- Väsentliga personalförhållanden
- Den kommunala koncernen
- Viktiga förhållanden för resultat och ställning

Upplysningar om kommunens förväntade utveckling avseende ekonomi och verksamhet utifrån målen om god ekonomisk hushållning

Förvaltningsberättelsen innehåller en separat rubrik "God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning". En utvärdering görs utifrån regionens fyra strategier, där ekonomi och verksamhetsresultat är en av strategierna. Avsnittet avslutas med en slutsats och bedömning utifrån måluppfyllelsen per sista augusti.

Det finns även ett avsnitt "Förväntad utveckling" med en beskrivning av återgång till normal verksamhet efter pandemin och reflektioner kring kommande års budgetamar.

God ekonomisk hushållning beskrivs närmre under rubrik 8.2.

Budgetavvikelser – helårsprognos

Ackumulerad budgetavvikelse och helårsprognos redovisas under rubriken "Resultat och ekonomisk ställning" och beskrivs närmre under avsnittet 8.1.4.1.

Bedömning av balanskravsresultat

En beskrivning och analys av balanskravsresultatet återfinns under separat rubrik, "Balanskravsresultat". Balanskravsutredningen är korrekt uppställd. Det framgår att ackumulerat balanskravsresultat från 2017, motsvarande – 1 007 mkr ska återställas 2020. Prognosen är att 180 mkr kommer att kunna återställas under 2020.

Enligt kommunallagen 11 kap 12 § ska fullmäktige anta en åtgärdsplan för hur en reglering av ett negativt balanskravsresultat ske se. Eventuella negativa resultat som uppkommer ska enligt kommunallagen regleras inom tre år. I delårsrapporten finns kommentarer kring hur regionen avser att förstärka resultatet men det finns ingen konkret åtgärdsplan. Det pågår ett arbete med resultatförbättrande åtgärder för att minska kostnaderna successivt.

Bedömning

- Vi bedömer att förvaltningsberättelsen är utformad enligt RKR 17. Enligt rekommendationen behöver delårsrapporten endast innehålla en förenklad förvaltningsberättelse, den presenterade förvaltningsberättelsen är dock nästan av samma omfattning som förvaltningsberättelsen i årsredovisningen.
- Det prognostiserade resultatet för 2020 är positivt men samtidigt har regionen ett ackumulerat negativt balanskravsresultat motsvarande 1 007 mkr från 2017 som enligt lag ska återställas under 2020.
- Regionfullmäktige har inte antagit en plan för återställande av det negativa balanskravsresultatet.

8.1.2 Redovisningsprinciper

Enligt RKR 17 ska det framgå att samma redovisningsprinciper och beräkningsmetoder har använts delårsrapporten som i den senaste årsredovisningen eller, om dessa principer eller metoder har förändrats, en beskrivning av karaktären och effekten på förändringen.

Det ska även finnas ett antal övriga upplysningar;

- *Säsongvariationer eller cykliska effekter,*
- *Karaktär och storlek på jämförelsestörande och extraordinära poster,*
- *Effekter och ändrade uppskattningar och bedömningar,*
- *Förändringar i väsentliga ansvarsförbindelser.*

Delårsrapporten innehåller en utförlig beskrivning av redovisningsprinciper och även ett uttalande om att samma redovisningsprinciper och beräkningsmetoder har använts som i den senaste årsredovisningen. Däremot saknas övriga upplysningar ovan i redovisningsprinciperna men vi har återfunnit vissa punkter under andra avsnitt.

Förklaringen till skillnaden mellan utfallet i delårsrapporten och helårsprognosen, +228 mkr respektive +190 mkr, förklaras delvis under avsnittet Resultat och ekonomisk ställning där det framgår att *"prognosen är fortsatt mycket osäker. Det är fortfarande inte beslutat om de ersättningar som regionen ansökt om för merkostnader för pandemin under våren samt osäkerhet kring hur intäkter och kostnader kommer att påverkas under hösten"*. Vidare framgår under "Budgetföljsamhet" att Regionen hittills har haft merkostnader för 87 mkr kopplat till pandemin men att endast 20 mkr har bokats upp i delårsrapporten.

Ansvarsförbindelse för pensioner och särskild löneskatt framgår i tabell i anslutning till balansräkningen. Det framgår dock inte om det skett några förändringar i ansvarsförbindelsen. I texten vid tabell med redovisning av pensionsskulden framgår att pensionsskulden uppskattats vara 118 mkr högre än vad som redovisats i sammanställningen. Anledningen är att de åtaganden avseende de personer som slutat vid regionen och genom ÄDEL-reformerna fortsatt som anställd i en kommun vars pension administreras av annan förvaltare.

Bedömning

- Vi bedömer att redovisningsprinciperna i allt väsentligt följer RKR:s rekommendationer med undantag av att övriga upplysningar, framförallt säsongvariationer bör framgå tydligare. Då delårsrapporten följer samma redovisningsprinciper som i senaste årsredovisningen kan dock detta avsnitt kortas ned i delårsrapporten.

8.1.3 Resultat- och balansräkning

I LKBR finns angivet vilka delar som ska ingå i resultat- och balansräkning samt vilka jämförelsetal som ska finnas med.

Balansräkning; för varje post eller delpost i balansräkningen ska redovisas belopp för motsvarande post i närmast föregående räkenskapsårs utgång.

Resultaträkning; för varje post eller delpost redovisas belopp för motsvarande period under närmast föregående räkenskapsår, prognos för resultatet för räkenskapsåret och budget för innevarande räkenskapsår.

Resultaträkning

Resultaträkningen följer uppställningen i LKBR och jämförelsetal har redovisats enligt RKR 17.

Resultatet i delårsrapporten uppgår till +228,0 mkr vilket är en förbättring med 278,0 mkr sedan motsvarande period föregående år. Verksamhetens nettokostnader har totalt sett endast ökat med 0,4 % (12 mkr) medan skatteintäkter och generella statsbidrag har ökat med 12 % (353 mkr).

Verksamhetens intäkter har ökat med 32 % (162 mkr) jämfört med motsvarande period föregående år medan verksamhetens kostnader har ökat med 5 % (172 mkr). Länstrafiken ingår numera i redovisningen vilket är en förklaring till ökningen på både intäkts- och kostnadssidan.

Personalkostnaderna har enligt delårsrapporten ökat med 7 mkr. I detta ingår samtliga personalkostnader inklusive pensioner. Lönekostnaderna har ökat med ca 22 mkr inklusive personalomkostnader vilket är lägre än vad en löneökning på 2,5 % skulle motsvara.

Kostnader för läkemedel har ökat med 30 mkr, vilket delvis kan härledas till att läkemedelsförråden fylldes upp extra i samband med det leverantörsbyte som gjordes i april 2020. På grund av pandemin har regionen även köpt in extra stora volymer läkemedel, som smärtstillande och antibiotika.

Periodiseringar av generella statsbidrag

Enligt RKR 2 ska generella statsbidrag redovisas så fort det är sannolikt att de ekonomiska fördelarna som är förenligt med transaktionen kommer att tillfalla kommunen. Mot bakgrund av de extra generella statsbidragen som avser att täcka kostnader samt minskade intäkter för en period som inträffar såväl före som efter att riksdagen fattat beslut, har RKR lämnat ett särskilt yttrande¹. RKR anser att det är rimligt att kommuner och regioner under rådande omständigheter anteciperar delar av bidraget i delårsrapporten medan resterande del succesivt intäktsredovisas över resterande del av räkenskapsåret.

Med anteciperar menas att de extra generella statsbidrag som beslutats under tiden fram till delårsrapporten får fördelas ut schablonmässigt med 1/12 per månad över räkenskapsåret, dvs. om ett generellt statsbidrag beslutas i exempelvis juni månad så tar kommunen upp 6/12 av beloppet i juni månads bokslut.

Om redovisningen sker i enlighet med ovan, ska upplysning lämnas i enlighet med LKBR 9 kap. 3–4 §§. Regionen har valt att redovisa enligt RKR:s uttalande och det framgår under avsnittet Redovisningsprinciper. Däremot saknas en bedömning av effekten på regionens resultat och ekonomiska ställning.

Redovisning av intäkter och kostnader relaterade till coronapandemin

Regionen har särredovisat de extra kostnader som är relaterade till coronapandemin. Merkostnaderna t.o.m. augusti beräknas till 87 mkr vilket också har återsökts i form av riktade statsbidrag. Med hänvisning till försiktighetsprincipen har endast 20 mkr reserverats i delårsrapporten. I helårsprognosen ingår extra kostnader för de sista fyra månaderna, däremot har motsvarande intäkter inte reserverats.

Av avsnittet "Resultat och ekonomisk ställning" framgår att prognosen är osäker då det är mycket som är oklart både kring bidrag för extrakostnader relaterat till coronapandemin men även den kommande utvecklingen av pandemin och hur återgången till ett normal-läge kommer att påverka intäkter och kostnader.

Balansräkning

Balansräkningen följer uppställningen i LKBR, jämförelsetal har redovisats enligt RKR 17.

Soliditeten visar betalningsförmågan på lång sikt. Regionens betalningsförmåga har försämrats kraftigt de senaste åren. 2015 var soliditeten positiv men därefter har den minskat kraftigt men återhämtat sig något under 2020.

Likviditeten har förbättrats med 290 mkr under 2020 och uppgår till 520 mkr per augusti. Samtidigt har en amortering av ett av lånen från Kommuninvest gjorts. Den totala låneskulden uppgår nu till 360 mkr.

---

¹ RKR:s Yttrande om vissa redovisningsfrågor med anledning av särskilda omständigheter kopplade till coronapandemin (September 2020)

Till merparten av balansposterna har huvudboksbilagor och specifikationer upprättats. I några fall är specifikationerna bristfälliga då det inte tydligt framgår vilka uppgifter som har legat till grund för den ekonomiska händelsen.

Bedömning

- Vår bedömning är att delårsrapporten omfattar alla förväntade delar när det gäller balans- och resultaträkning och att jämförelsetal och de ingående posterna har redovisats korrekt.

8.1.4 Drift- och investeringsredovisning

Investeringsredovisning

Investeringsredovisning återfinns som en egen rubrik. Den totala investeringsbudgeten för 2020 inklusive omdisponeringar från 2019 uppgår till 172,6 mkr. Per augusti har investeringar motsvarande 47,1 mkr genomförts. Prognosen är att nio investeringar motsvarande totalt 53 mkr kommer att omdisponeras till 2021. Även de flesta fastighetsinvesteringarna är kraftigt försenade eller tillfälligt stoppade och riskerar att flyttas till 2021. Bakgrunden till förseningarna anges bland annat vara pandemin.

Driftredovisning

Delårsrapporten saknar en rubrik benämnd driftredovisning men motsvarande information finns under rubriken "Budgetföljsamhet". I tabell redovisas ackumulerad budgetavvikelse per augusti 2020 på nämndsnivå samt avvikelse mot budget efter justering för nationella satsningar och covid-ersättning. Det saknas dock en helårsprognos på nämndsnivå, vilket inte är något krav men skulle öka informationsvärdet i rapporten.

En sammanfattning av tabellen med helårsprognos per nämnd redovisas nedan:

Nämnd	Utfall ack	Ack budget- avvikelse aug 2020	Justering nationella satsningar och covid- ersättning	Budgetavvi- kelse efter justering	Helårspro- gnos 2020
Hälso- och sjuk- vårdsnämnden	-1 806	-102	107	5	-167
Regionala ut- vecklingsnämnden	-217	11		11	-20
Regionstyrelsen	-817	151	-107	44	164
Patientnämnden	-2	0		0	0
Förtroendevalda politiker	-15	2		2	0
Revision	-3	0		0	0
Summa verk- samhet	-2 861	63		63	-23
Finansiering	3 089	47		47	113
Total budgetav- vikelse	228	110		110	90

Regionen har valt att redovisa samtliga statsbidrag på regionstyrelsen för 2020. I redovisningen ovan har dessa statsbidrag fördelats till hälso- och sjukvårdsnämnden vilket innebär att nämndens resultat förbättras väsentligt, från -102,0 till +5,0 mkr. I justeringsposten på 107 mkr ingår 39 mkr för nationella satsningar, intäkter provtagningar coronapandemin 33 mkr, tillgänglighetssatsning 21 mkr samt ersättningar för sjuklöner, 14 mkr.

För helårsprognosen saknas motsvarande justeringar mellan regionstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden. Prognosen är dock att nämnderna totalt sett redovisar en liten negativ budgetavvikelse, -23 mkr, som dock täcks upp av ett förbättrat utfall på finansieringen och den totala budgetavvikelsen beräknas till +90 mkr.

8.1.4.1 Budgetavvikelser per nämnd

Budgetavvikelser på nämnds nivå granskas mer utförligt inom ramen för den grundläggande granskningen. Nedan följer en kortfattad beskrivning per nämnd.

Regionstyrelsen

Regionstyrelsen har positiv budgetavvikelse på 151 mkr, men då ingår riktade statsbidrag som ska föras till hälso- och sjukvårdsnämnden. När resultatet justeras från dessa riktade statsbidrag så blir budgetavvikelsen istället 44 mkr. Regionstaben uppvisar ett underskott -31 mkr vilket uppges bero bl.a. på ökade kostnader hänförliga till coronapandemin och Hälsovalet ett överskott på 12 mkr som bl.a. beror på utnyttjade utbildnings- och utvecklingsmedel.

Hälso- och sjukvårdsnämnden

I delårsrapporten har en justering av riktade statsbidrag gjorts på en övergripande nivå mellan regionstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden. Den beskrivning av budgetavvikelser som görs i både den samlade delårsrapporten och i hälso- och sjukvårdsnämndens delårsrapport är svår att överblicka då den beskriver budgetavvikelser utan denna justering. I helårsprognosen har inte någon liknande justering gjorts vilket innebär att den prognostiserade budgetavvikelsen -167 mkr, bör ställas i relation till -102 mkr och inte till +5 mkr.

Budgetavvikelser återfinns framförallt gällande personalkostnader och läkemedel. En stor del av dessa kan kopplas till nationella satsningar och merkostnader på grund av coronapandemin. Dessa avvikelser täcks upp av riktade statsbidrag.

Regionala utvecklingsnämnden

Nämndens verksamheter uppvisar ett totalt överskott på 11 mkr.

Nämnden lämnar en osäker prognos om ett underskott på -19,6 mkr där kollektivtrafiken står för -20 mkr. I prognosen ingår inte statliga stöd som ansökt och kommer att ansökas med anledning av intäktsbortfall inom kollektivtrafiken.

I prognosen ingår extra satsningar från staten på kulturen som ger ett tillskott på 3,5 mkr. Nämnden har beslutat att dessa medel ska tillfalla Jamtli. Diskussioner pågår om nämnden ska lämna bidrag till Jamtli för att täcka årets förlust. 3,6 mkr har reserverats för detta i prognosen.

Nämndens intäkter är 14,8 mkr högre än budget. Anledningen uppges vara projektintäkter som inte var kända vid budgettillfället. På kostnadssidan är utfallet 3,8 mkr högre än budget, vilket också härleds till projektkostnader som i regel inte budgeteras.

Personalkostnaderna understiger budget med 0,9 mkr. Orsaken till skillnaden uppges vara osäkerheten kring anställningar vid kulturevenemang som inte var kända vid tidpunkten för upprättandet av budgeten.

Bedömning

- Vi bedömer att drift- och investeringsredovisning har redovisats enligt RKR 17. Till kommande år menar vi att rubriceringen kan justeras så att det tydligt framgår vad som är driftredovisning.
- Nämndernas budgetavvikelser har förbättrats sedan tidigare år. Vi menar att det är positivt att det i delårsrapporten går att utläsa hur de riktade statsbidragen fördelas mellan regionstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden för att ge en mer rättvisande bild av budgetavvikelserna.

8.2 GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING

Kommuner och regioner ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom kommunala bolag, stiftelser, föreningar m.fl.

De finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning ska anges i budget². Tidigare har regionen fastställt finansiella mål. För 2020 görs regionstyrelsens bedömning om god ekonomisk hushållning utifrån resultatet av de fyra strategiska målområdena i regionplanen; länets utveckling, god vård, våra medarbetare och ekonomi och verksamhetsresultat. Vissa av de tidigare finansiella målen ingår i strategi för ekonomi och verksamhetsresultat.

Fullmäktige ska besluta om riktlinjer för god ekonomisk hushållning. Revisorerna har tidigare rekommenderat regionstyrelsen att ta fram förslag till riktlinjer som fullmäktige kan besluta om. I rekommendationen uppgavs vidare att riktlinjerna bör ha ett koncernperspektiv och att det därför kan vara lämpligt att se över att bolagens styrdokument harmoniserar med fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning. Kommunallagen föreskriver att fullmäktiges mål ska avse hela koncernen.

Regionstyrelsen har i delårsrapporten för augusti 2020 bedömt att Region Jämtland Härjedalen inte uppnår god ekonomisk hushållning i förhållande till fullmäktiges mål.

8.2.1 STRATEGISKA MÅL

Regionfullmäktige har i regionplanen beslutat om fyra strategier och 19 prioriterade insatsområden, vilka framgår av följande tabeller.

Utifrån strategier och prioriterade insatsområden ska regionstyrelsen nämnderna formulera politiska resultatmål i sina verksamhetsplaner. Sammantaget uppgår resultatmålen till 75 stycken (83 resultatmål 2019).

I likhet med tidigare år är inte alla mål mätbara, men andelen mätbara mål har dock ökat. De resultatmål som saknar mätetal kopplas istället till en aktivitet som ska indikera om målet uppnåtts.

---

² Kommunallagen 10 kap. 6 §

Antalet resultatmål och mätetal har i viss mån förändrats under året i och med att styrelsen och nämnderna reviderar sina verksamhetsplaner vilket har inneburit att vissa mål har tagits bort eller att mätetalalet ändrats.

Återredovisningen sker i form av tre olika färger där grönt indikerar att målet har uppnåtts och rött att målet inte kommer att nås. Gul markering innebär att pågående aktiviteter sker i rätt riktning och att utfallet befinner sig inom ett intervall om högst 10 % från måloppfyllelse.

Enligt regionens styrmodell skall samtliga mål kopplas till god ekonomisk hushållning. Detta innebär att samtliga resultatmål inkluderas i bedömningen av om resultatet är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat om, samt möjligheterna att uppnå målen för helåret.

Strategi för länets utveckling

Strategimål för länets utveckling					
Regionalt ledarskap för tillväxt och utveckling	1	4	2	0	
Utvecklingskraft i hela länet	2	5	5	0	
Infrastruktur och kommunikationer för framtiden	1	3	1	0	
Ett dynamiskt kulturliv för demokrati, attraktionskraft och livskvalitet	0	3	0	0	
Överenskommelse om regional samverkan	0	1	0	0	
Ett friskare liv	4	3	0	0	
Totalt antal resultatmål	8	19	8	0	

Strategi för länets utveckling omfattar 6 prioriterade insatsområden. Dessa insatsområden har uttolkats av regionstyrelsen och nämnderna i 35 politiska resultatmål.

För ovan nämnda mål saknar 20 mål ett mätetal kopplat till sig. 5 mål har inte följts upp på delår utan redovisas enbart på årsbasis.

De mål som saknar mätetal återfinns framförallt inom insatsområdena "Regionalt ledarskap för tillväxt och utveckling" där samtliga resultatmål saknar mätetal och "Utvecklingskraft för hela länet" där 8 av 12 mål saknar mätvärden. Dessa mål återfinns framförallt i regionala utvecklingsnämndens verksamhetsplan. Styrelsens bedömning av måloppfyllelsen i delårsrapporten när det gäller dessa insatsområden blir därmed till stora delar en subjektiv bedömning.

För insatsområdet "Ett friskare liv" är det 3 mål som inte har något mätetal kopplat till sig och 3 mål som inte har följts upp för delåret. För detta insatsområde har 4 mål redovisats som uppfyllt vid delår.

Av 35 resultatmål är 8 uppfyllda per delår. Styrelsen har kommenterat måloppfyllelsen men det saknas en samlad bedömning av om strategimålet för länets utveckling kommer att nås för helår.

Strategi för God vård

Strategimål för God vård					
God och Nära vård i hela Jämtland Härjedalen	5	4	0	0	
Hög tillgänglighet	1	0	1	0	
Nöjda patienter	0	1	1	0	
Modern sjukvård	1	4	0	0	
Totalt antal resultatmål	7	9	2	0	

Det strategiska insatsområdet "God och nära vård" har uttolkats i 18 politiska resultatmål. De flesta mål inom insatsområdet återfinns inom hälso- och sjukvårdsnämnden. Av resultatmålen är det 3 som inte har ett måtetal.

När det gäller "Hög tillgänglighet" är det delarna inom vårdgarantin som gäller efter att hälso- och sjukvårdsnämnden reviderade sin verksamhetsplan. Dessförinnan var tillgänglighetsmålen kopplade till kraven enligt kömiljarden. Kraven ändrades i och med att kraven för kömiljarden upphörde på grund av coronapandemin. Ingen del av målen kopplade till vårdgarantin har dock uppfyllts och i likhet med tidigare år är det inom specialistsjukvården som problemen är som störst. Inget av tillgänglighetsmålen kopplade till vårdgarantin inom specialistsjukvården bedöms kunna nås under året.

Regionstyrelsen har också ett resultatmål kopplat till insatsområdet "Hög tillgänglighet" som handlar om att regionen ska arbeta för flera aktörer inom hela sjukvårdssektorn genom att möjliggöra flera driftsformer. Detta mål uppges ha uppnåtts.

Strategi för våra medarbetare

Strategimål för våra medarbetare					
Delaktighet och inflytande	0	1	0	0	
Utvecklande ledarskap	0	0	1	0	
Utvecklingsmöjligheter och goda anställningsvillkor	1	0	0	0	
Hälsofrämjande arbetsmiljö	2	1	2	1	
Totalt antal resultatmål	3	2	3	1	

Strategi för våra medarbetare omfattar 4 prioriterade insatsområden och 9 resultatmål. Av dessa är det enbart 1 mål som inte har ett måtetal kopplat till sig. 2 av målen följs upp enbart på årsbasis.

Det strategiska målet riktar sig framförallt till regionstyrelsen som ansvarig för regionövergripande arbetsgivarfrågor. Hälso- och sjukvårdsnämnden och regionala utvecklingsnämnden har enbart resultatmål kopplade till insatsområdet "Hälsofrämjande arbetsmiljö".

I samband med att regionstyrelsen har reviderat sin verksamhetsplan har några måtetal kopplade till insatsområdet "Utvecklande ledarskap" ändrats i riktning mot en minskad ambitionsnivå och skälet uppges vara omprioriteringar på grund av coronapandemin.

Resultatmålet som handlar om att regionen långsiktigt ska försörja verksamheten med rätt kompetens och tillvara samtliga medarbetare kompetenser redovisas som uppnått.

Målet har dock inget mätetal utan måluppfyllelsen kopplas till det pågående arbetet med RAK (rätt använd kompetens).

Någon sammantagen bedömning av om strategimålen i sin helhet kommer att nås för helår framgår inte av texten i delårsrapporten.

Strategi för ekonomi och verksamhetsresultat

Strategimål för ekonomi och verksamhetsresultat					
En ekonomi i balans inom mandatperioden	0	1	0	0	
Styrning och uppföljning	0	2	0	0	
Låg bruttokostnadsutveckling	0	0	2	0	
Ökade intäkter	2	1	0	0	
Utvecklad upphandling	0	4	1	0	
Totalt antal resultatmål	2	8	3	0	

Det strategiska målet för ekonomi och verksamhetsresultat omfattar 5 prioriterade insatsområden och 13 resultatmål. Av dessa mål är det 2 som saknar mätetal. Flera av resultatmålen är kopplade till insatsområdet "Utvecklad upphandling".

När det gäller resultatmålet om "effektivare inköp" har regionstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden en gulmarkerad måluppfyllelse, medan regionala utvecklingsnämnden har en rödmarkering. Regionala utvecklingsnämnden nämner i en kommentar att kunskap behöver öka om Lagen om offentlig upphandling.

När det gäller insatsområdet om att öka intäkterna har regionstyrelsen och regionala utvecklingsnämnden en grönmarkerad måluppfyllelse, medan hälso- och sjukvårdsnämnden har en gulmarkering. Hälso- och sjukvårdsnämnden förklarar att detta hänger samman med minskade intäkter pga. coronapandemin.

Regionstyrelsen har inte gjort någon samlad bedömning av om strategimålet för en ekonomi och verksamhetsresultat kommer att nås på helår. Däremot är regionstyrelsen tydlig i sin bedömning av att målet om bruttokostnadsutveckling om högst 0,2 % inte kommer att nås.

Av tabellen framgår att av 13 resultatmålen är 2 uppnådda och 8 är gulmarkerade.

8.2.1 Resultatförbättrande åtgärder

Målet i regionplanen är att genomföra besparingar – resultatförbättrande åtgärder motsvarande 120 mkr för 2020. Av delårsrapporten framgår att 65 mkr av dessa har genomförts per augusti. Sammanställningen bygger på bedömningar gjorda av verksamheten. Enligt ekonomiavdelningen har de enheter som har minskade kostnader har tagit upp detta som en resultatförbättrande åtgärd medan de som har haft ökade kostnader inte redovisar dessa i sammanställningen t.ex. avseende minskning inhyrd personal och riks- och regionvård.

Bedömning

- Utifrån det sätt som regionstyrelsen har valt att definiera mål och uppföljning av god ekonomisk hushållning instämmer vi i regionstyrelsens bedömning att regionen inte når en god ekonomisk hushållning per augusti 2020.

- Både regionplan och delårsrapport saknar finansiella mål. Om strategi för verksamhet och resultat ska tolkas som finansiella mål uppnås 2 av 13 finansiella mål per augusti. Regionstyrelsen har inte gjort någon egen bedömning av om målen kommer att nås vid årets slut. Vi kan därför inte bedöma om de finansiella målen kommer att uppnås.
- Av målen i de tre övriga strategierna; länets utveckling, god vård och våra medarbetare har 18 av 62 mål uppnåtts per augusti. Även avseende dessa saknar vi en samlad bedömning av om målen förväntas nås vid årets slut. Vi har därför inte möjlighet att göra någon bedömning. Vi anser dock att resultatet inte fullt ut är förenligt med de verksamhetsmål som fullmäktige har beslutat om. Framförallt är det den bristande måluppfyllelsen av tillgänglighetsmålen som är otillfredsställande.
- Vi anser inte att den tabell med olika färgmarkeringar är tillfredsställande som sammanfattande bedömning då resultatmålen har så olika tyngd.
- Vi bedömer att den redovisning som lämnas gällande resultatförbättrande åtgärder är svår att tolka då den inte tar hänsyn till den totala kostnadsutvecklingen på en enskild post utan endast redovisar besparingar. Risken är att sammanställningen kan ge en missvisande bild av vilka faktiska besparingar som har genomförts.

8.3 BEDÖMNING OCH REKOMMENDATIONER

Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?

Vi bedömer sammantaget att delårsrapporten är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt. Bedömning i delårsrapporten är att balanskravet uppnås sett till det enskilda året 2020 men samtidigt har regionen ett ackumulerat negativt balanskravsresultat motsvarande 1 007 mkr från 2017 som ska återställas under 2020.

Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda målen för god ekonomisk hushållning, dvs. finns förutsättningar för att målen kommer att uppnås?

I delårsrapporten saknas en bedömning av om regionen förväntas uppnå målen för god ekonomisk hushållning vid årets slut. Vi kan därför inte bedöma om fullmäktiges mål kommer att uppnås.

9 KVALITETSSÄKRING

Berörda uppgiftslämnare och verksamhetsansvariga har givits möjlighet att faktagranskat lämnade uppgifter som finns med i revisionsrapporten.

Projektledare svarar för kvalitetssäkring gentemot uppgiftslämnare och av de insamlade uppgifter som används i analysen. Projektledaren har det primära ansvaret för att den analys och de bedömningar och förslag som förs fram är tillräckligt underbyggda.

Ansvarig för kvalitetssäkring har det övergripande ansvaret för att kontrollera om granskningen har en tillräcklig yrkesmässig och metodisk kvalitet samt att det finns en överensstämmelse mellan revisionsfrågorna/kontrollmålen, metoder, fakta, slutsatser/bedömningar och framförda förslag.

10 UNDERTECKNANDE

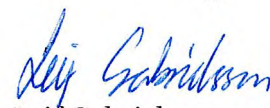

Granskningen har utförts av medarbetare vid regionens revisionskontor.

Projektledare:

Anneth Nyqvist
Certifierad kommunal revisor

Kvalitetssäkring:

Leif Gabrielsson
Revisionsdirektör